

SURİYE'DEKİ EL YAZMA ESERLER KATALOĞUNA DÜZELTİ

* Halil ÇEÇEN

Özet

Bu kısa yazımızda Suriye'nin başkenti Şam'daki Esed Kütüphanesi Türkçe el yazmalarının künyelerini vermeyi amaçladık. Söz konusu kütüphanedeki el yazma eserlerin ilk kataloğunu 1996'da yayımlamıştık.

Anahtar Sözcükler: Türkçe, el yazma, Esed Kütüphanesi, Suriye

Abstract

I try to preparing a catalog about hand writing in Esed library at Demascus in Syria. This little letter is second article about this catalog. I had prepared and published first article at 1996.

Key Words: Turkish, hand writing, Esed library, Syria

1996 yılında ziyaret amacıyla Suriye'ye gittiğimizde Şam Esed Kütüphanesindeki Türkçe yazmaları inceleme fırsatı bulmuş ve haber olarak yayımlamıştık.¹ Ancak, zamanımızın darlığı, kütüphanedeki katalog sisteminin karışık olması nedeniyle bütün yazmaları tespit etmek mümkün olmamıştı. Çünkü, kütüphanedeki bütün yazmaların mikrofilmleri yoktu ve yazmalar okuyucuya verilmiyordu. O haberimizde çoğu yazmaların künyelerini mikrofilmlerden, bir kısmını ise katalogtan tespit etmiştik. 1999 yılında tekrar aynı kütüphaneye gittiğimizde önceki gidişimizde göremediğimiz Türkçe yazmaları mikrofilmde görme ve künyelerini tespit etme fırsatını bulduk. Böylece yayımladığımız haberde tespit ettiğimiz bazı yazmaların künyelerinde yanlışlıklar olduğunu gördük.

* Dr., Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

¹ Halil Çeçen, "Suriye'deki Türkçe Yazma Eserler" *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten 1997*, Ankara, 2000, s. 439-444.

Bu yazımızda ise yeni tespit ettiğimiz yazmaların künyeleri ile önceki haberimizde yanlış tespit edilmiş olan künyelerin doğru şekillerini vermek istiyoruz:

Yeni Tespit Edilen Yazmalar

- Cedāvil-i Takvīm li'l-Evkāt, nu: 15902
Dīvān-ı Nābī, nu: 17062
El-Fetāvā'l-Kebīr, Yahyā bin Zekerıyyā Efendi, nu: 15820
El-Kānūnu's-Sultānī, nu: 12897
El-Vesāya'l-Kudsiyye, Zeynü'l-Hvānī, nu: 14043
Fermān-ı Sultānī (M. Salih bin Münir'in maaşı hakkında), nu: 11118, 11119, 11120 (üç tane)
Fetāvā, Alī Efendi el-Hanefī, nu: 15814
Fetāvā, Ata'ullah Efendi el-Hanefī, nu: 15816, 15817
Fetāvā, Ebu's-Su'ūd Efendi, nu: 7517
Fetāvā, Mustafā bin Mehmed El-Hanefī, nu: 13869
Fetāvā, Mufidetü'l-Enām li-İstifādeti'l-Hassı ve'l-Āmm, Mehmed bin eş-Şeyh Muslıhıddin, nu: 15866
Fetāvā-yı Cevvī-zāde, muhyiddin Mehmed bin İlyas (Arapça-Türkçe), nu: 6519
Fetāvā-yı Üskübī, nu: 15859
Fetāvā-yı Üskübī-zāde, nu: 15856
Fezleketü'l-Hisāb, Faiz Halil bin Ahmed bin Alī, nu: 23
Fütühātü'r-Raşidiyye, Mehmed Sa'ıd bin Halil eş-Şükri, nu: 15906
Kānūnu'l-Ahvālī'l-Akariyye, nu: 12304
Kānūn-nāme, Vezir Tevkīī Abdurrahman Paşa, nu: 15874, 5888
Kānūnu Vezā'iri'n-Nizām, Vezir Tevkīī Abdurrahman Paşa, nu: 15849
Kasā'idü't-Tevhīd, (Dualar mecmuası), nu: 11902
Kavāid-i 'İlm-i Tecvid ve Fevāid-i Kelām-ı Mecīd, nu: 12873
Kitāb bi'l-Lugati't-Türkiyye fi'l-Va'zi ve'l-İrşād, Cevahirü'l-İslām, nu: 18560
Kitāb bi'l-Lugati't-Türkiyye fi'l-Va'zi ve'l-İrşād, Mehmed Mu'ın Efendi, nu: 18540
Kitāb bi'l-Lugati't-Türkiyye fi't-Tıbbi ve'l-Vesāifi't-Tıbbiyye, nu: 18252
Kitāb fi-İlmi'r-Remel, nu: 15922
Kitab fi'l-Hisāb, Muhyiddin Mehmed bin el-Hacı Ekmece el-Kātib, nu: 15871
Kitāb fi't-Tecvīd, nu: 3520
Kitab fi't-Tecvīd, nu: 15912
Kitāb-ı Ed'ıye, nu: 12195
Kitābü't-Tārīh, Veysi Efendi, nu: 15887
Kulūbu'l-Ārifīn, nu: 15870
Nağmevī fi-Tarihi'l-Mesnevī, Zāhirü'd-Din Şucā'ıl Gürānī, nu: 15815

Ömer Hân (Emîr)-ı Hokandî Dîvânı, nu: 11146
Risâle-i Fir'avnîyye, El-Hasan el-Kahraman bin Alî, nu: 13027
Tercüme-i Sad Kelâm-ı Hazret-i Murtazâ (Hz. Ali'nin Yüz Sözü'nün Türkçe Tercümesi), nu: 13095

1997 Belleten'inde yayımlanmış haberimizde yer alan; ancak eksik veya farklı isimlerle tanıtılan yazmalar²

Dürerü'l-Meknûnât ve Acâyibi'l-Mahlûkât, Ahmed bin el-Kâtib (Ahmed-i Bîcân), nu: 18484
El-Muhammediyye Manzumetün fi'l-Aruziyye, (Türkçe manzum sözlük), El-Hac Mehmed bin Receb, nu: 12944
Enîsü'l-Ârifin, Tâcî Beg Oğlu (Tâcî-zâde), nu: 12008
Er-Risâletü'l-Muhammediyye, Mehmed bin Kâtib, nu: 10089
Fetāvâ, Ebu's-Su'ûd, nu: 15882
Fetāvâ, Ebu's-Su'ûd Hâce Çelebi, nu: 15822
İksir-i Devlet (İksîr-i Sa'âdet), Nergis-zâde (Nergisî), nu: 18654
Kâmûs (Farsça-Türkçe mensur sözlük), nu: 12905
Kasâidü't-Tevhîd (Dualar mecmuası), nu: 11902
Kitâb fi-Târihi's-Selâtin fi-Benî Osmân ve Kadetihim mine'l-Askeriyyin, Hüseyin Vehbî el-Kādî (Arabî-Türkî-Farisî), nu: 16046
Manzûmetün fi-Evsâfi'n-Nebî, (Ürcûze), nu: 5515
Müntehabât min Şî'r-i Nesîmî, İmâdü'd-dîn en-Nesîmî, nu: 18414
Müntehabü's-Şifâ fi't-Tıbb, İbni Sînâ, nu: 12201
Rivâyet-i Vatan (Vatan Yahut Silistre), Namık Kemal nu: 4870
Sübhatü's-Sibyân, (Arapça-Türkçe manzum tercüme), nu: 12028
Şâhidîyü'l-Muğlavî, Es-Seyyid Mustafa Kayıl, nu: 12010
Şefîk-nâme, Mehmed Es'ad ibn Mahmûd, nu: 3291
Şerhü'l-Âyâti's-Seb'a, Mehmed Tursun, nu: 13104
Şerh-i İllâhî-yi Yunus, Mehmed Mısrî, nu: 12983
Şerhu'r-Risâleti'l-vaz'îyye, Kadı Ađud el-İci, (Ali Kuşçu tarafından şerh edilmiştir), nu: 15714
Tarihü'l-Enbiyâ ve'l-Hulefâ'ü'l-Müslimîn ve'l-Mülûkihim, Şerif Derviş Mehmed (Sadrazam Dukakin-zâde Ahmet Paşa'nın oğlu Mehmed Bey'in oğlu Osman'ın oğlu), nu: 11161
Vasiyyet-i ibn Pîr Alî, Mehmed bin Pîr Alî el-Berkli nu: 15873.

Not: Yukarıda belirttiğimiz haberimizde künyelerini verdiğimiz 12013, 14024 numaralı yazmaların dili Türkçe olmadığından listeden çıkarılmıştır. Katalog bilgilerine dayanarak yaptığımız bu yanlışlardan dolayı özür dileriz.

² Sözkonusu haberimizde yer alan bu yazmaların kontrolü, vermiş olduğumuz kütüphane kayıt numaralarında bir değişiklik olmadığından bu numaralarla yapılabilir.

